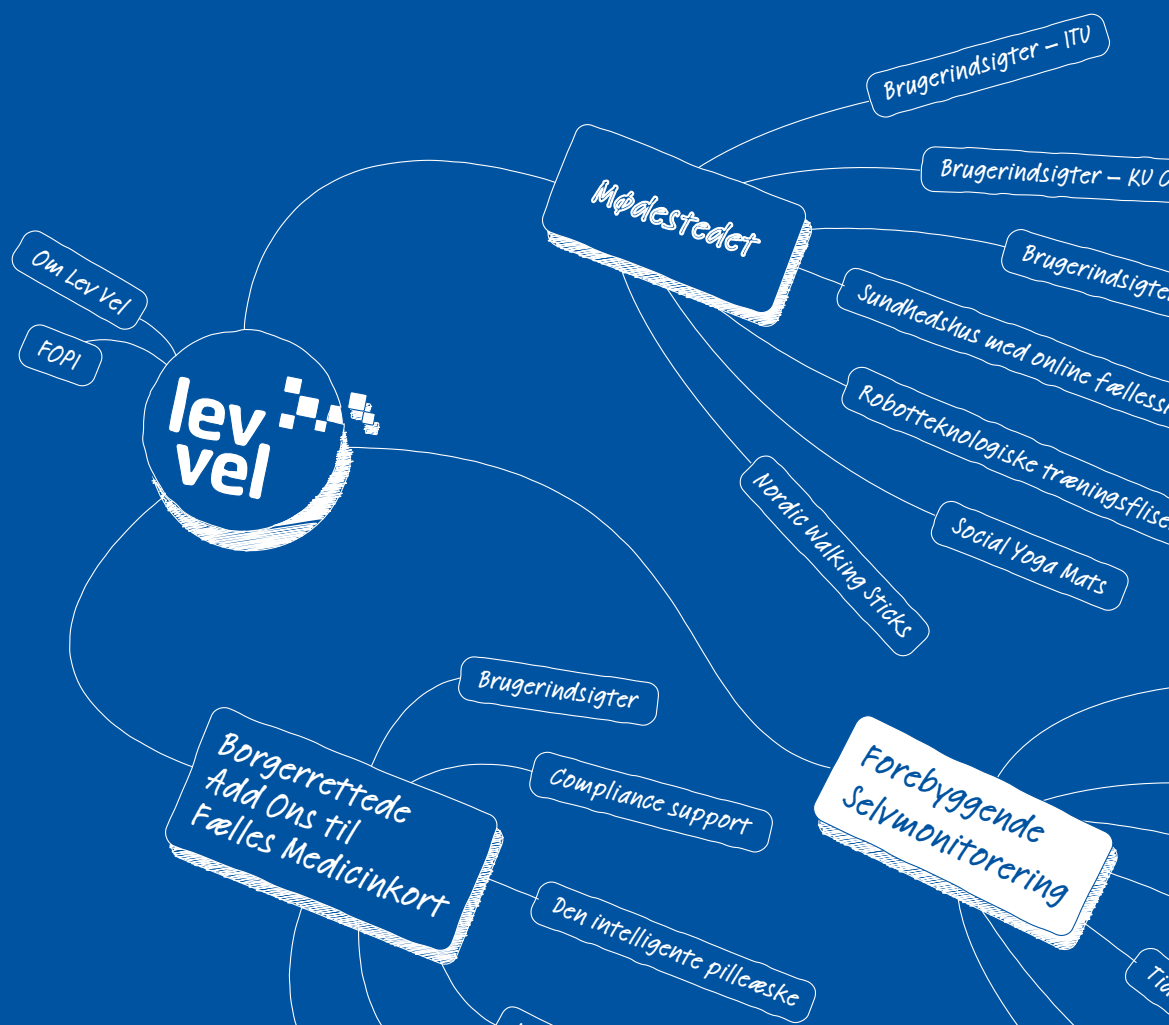

STATE OF THE ART: FOREBYGGENDE SELVMONITORERING

Forfattere

Karen Dam Nielsen, KU CESA;
Julie Bønnelycke, KU CESA

Bidragydere

Karen Dam Nielsen, KU CESA;
Julie Bønnelycke, KU CESA

SÆRLIGT RELEVANTE TEKNOLOGIER OG PROJEKTER

Rapporten giver et overblik over eksisterende teknologier og tendenser relateret til projektets genstandsfelt 'forebyggende selvmonitorering blandt ældre', udpeger relaterede projekter, samt beskriver udvalgte eksempler af særlig relevans. Dette overblik og eksempelmateriale skal indgå som fælles baggrundsviden i projekt Forebyggende Selvmonitorering og hjælpe med til at udpege bæredygtige innovationsspor i et allerede tætbeholdt terræn af sundheds- og velfærdsteknologier.

Rapporten indeholder en skitsering af det felt, som teknologier til forebyggende selvmonitorering blandt ældre kan siges at indskrive sig i, giver et rids over relevante tendenser inden for feltet netop nu, samt eksempler på allerede udbredte selvmonitoreringsteknologier. Desuden opstilles en oversigt over teknologier, med de mest relevante teknologier præsenteret først.

Rapporten er udarbejdet fra Oktober 2010-Marts 2011 af Karen Dam Andersen, videnskabelig assistent, KU CESA.

PRODUKTBEGREBER OG TENDENSER

Der findes i dag en lang række produkter på markedet og i ganske mange private hjem, som gør brugeren i stand til at monitorere eget helbred, hvad end det er som led i et behandlingsforløb, relateret til personlig træning, livsstilsomlægninger eller for blot at 'holde lidt øje' med eget helbred. Ligeledes er en lang række projekter og initiativer i gang både nationalt og internationalt.

En mængde begreber bruges i flæng

inden for feltet. Hvad der kaldes 'telemedicin' ét sted, betegnes andre steder som sundhedsit eller 'eHealth', og på samme måde bruges begreberne 'sundhedsteknologi' og 'velfærdsteknologi' ofte også synonymt.

Rapporten udpeger en række tendenser der i øjeblikket kan siges at gøre sig gældende i udvikling og udbredelse af teknologier relateret til forebyggende selvmonitorering blandt ældre, herunder:

1. GENEREL ADMINISTRATION EGEN SUNDHED - SELVMONITORERING, SOCIAL GAMING OG WELLNESS

Særligt i USA findes et enormt marked for kommercielle løsninger til forebyggelse, selvmonitorering og sundhedsinformation understøttet af medicinalindustri og sundhedsforsikringselskaber. Herunder er en lang række internetbaserede tjenester, som i samspil med mobile devices og mobiltelefonapplikationer giver mulighed for at generere, organisere, monitorere og dele sundhedsrelaterede data, særligt knyttet til fysisk aktivitet og træning, kost, generelle fysiologiske helbredsparametre som blodsukker, blodtryk, puls, vægt etc., samt mulighed for at skabe overblik over egen medicin og behandling, inkl. remindere om medicin, information om bivirkninger, råd om livsstil og adfærdændringer etc. Et væsentligt træk er inddragelsen af social gaming-funktioner, hvor leg og spil/konkurrence anvendes som motivationsfaktor. Et andet træk er, at tjenester og devices til generel personlig helbredsmonitorering i stigende grad omtales som 'wellness-teknologier'.

2. HJEMME/-SELVDIAGNOSTICERING

Der findes efterhånden en række diagnostiske tests til brug i hjemmet, håndteret enten af patienten selv eller af en sundhedsprofessionel - dels som "forbrugsvarer", dels som led i udredningsforløb hos læge/hospital, dels som mobil-/fjerndiagnosticering hvor der er langt til læge/hospital. Især i relation til levering af sundhedsydelser i udviklingslande, hvor der kan være mangel på læger, store afstande samt sparsomme ressourcer er der i forsknings- og udviklingsprojekter fokus på at udvikle mobile engangstests, som kan håndteres af patienten selv eller af lokale og frivillige sundhedsarbejdere.

FOREBYGGENDE SELVMONITORERING

Formålet med projektet er at udvikle nye og kommercielle løsninger, der gør ældre til mere informerede og aktive borgere. Løsninger, som giver dem adgang til indsigt i egen sundhed, helbred og behandling, så de selv kan forebygge og handle. Dermed kan de aktivt være med til at bevare deres livskvalitet, funktionsevne og en højere grad af selvhjulpethed.

Læs mere om Forebyggende Selvmonitorering i Lev Vel bogen kapitel 3

3. TELEMEDICIN OG SUNDHEDS-IT GENERELT – EFFEKTIVISERING, DATA- DELING OG FJERNBEHANDLING

Der er både nationalt og internationalt et massivt fokus på udvikling af telemedicinske og sundheds-IT-løsninger, der kan øge sundhedsprofessionelles adgang til og deling af data uafhængigt af fysiske afstande og på tværs af sektorer, samt delegering af opgaver til patienter eller andre faggrupper. Buzzwords er effektivisering af arbejdsgange, dataflow, kvalitetsløft og ressourcibesparelser, og udbredte indsatsområder er fjernbehandling i udkantsområder, hurtig udskrivning eller indlæggelse i eget hjem, patientuddannelse samt (kvalitetsløft af) egenbehandling og genoptræning i eget hjem. Trods de mange projekter og teknologier under udvikling, er et forholdsvist begrænset antal telemedicinske løsninger rent faktisk i drift i det danske sundhedsvæsen, hvilket påmindes om de omfattende organisatoriske udfordringer, der er forbundet med implementeringen af ny teknologi og ydelsestyper.

4. KRONIKEROMRÅDET – EGENOMSORG, SELVMONITORERING OG SHARED CARE

Det stigende antal kronikere har i Danmark og i mange andre lande været et centralt genstandsfelt for udvikling og anvendelse af telemedicin og sundheds-IT. Særligt på diabetesområdet findes en lang række både kommercielle og ikke-kommercielle løsninger i Danmark og internationalt. Også lungesygdomme (astma og KOL) og hjerte-karlidelser er behandlingsområder, hvor der eksperimenteres med

nye løsninger, ydelsestyper og konkrete teknologier med den hensigt at uddelegere så meget som muligt af behandlingen og den løbende monitorering til patienterne selv. Der anvendes med varierende succes og udbredelse koncepter som patientuddannelsesprogrammer, elektroniske dagbøger, hjemmemonitoreringsdevices, hjemmetests/diagnostiske værktøjer, kommunikationsværktøjer til deling af data mellem patient og sundhedsprofessionelle, medicin håndteringsværktøjer etc.

5. VELFÆRDSTEKNOLOGIER TIL ÆLDRE OG HANDICAPPEDE – SELVHJULPENHED/ 'INDEPENDENT LIVING'

Under den brede overskrift 'velfærdsteknologi' hører en række løsninger udviklet med henblik på at muliggøre selvhjulpethed og reduktion i ellers stigende omkostninger forbundet med plejeydelser. Blandt de mest udbredte teknologier og løsninger er faldtektionssystemer, tryghedsalarmer, hjælpemidler til brug for plejepersonale såsom rengøringsrobotter, kommunikationsteknologi til kontakt mellem plejepersonale samt mellem plejepersonale, brugere og pårørende. Også internationalt er der fokus på udvikling og anvendelse af velfærdsteknologi eller 'ambient assisted living technologies', og fælles for de mange projekter inden for området er et fokus på at imødekomme mangel på hænder i pleje- og omsorgssektoren ved at fremme selvhjulpethed/ 'independent living', samt at sikre tidlig opsporing af, samt forebygge forværring, i helbredstilstand.

6. STANDARDISERING AF LØSNINGER OG BÆREDYGTIGE INFRASTRUKTURER

I takt med udviklingen og implementeringen af et stigende antal sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger i såvel den offentlige sektor som rettet mod private forbrugere er der kommet nationalt og internationalt fokus på udviklingen af standarder og bæredygtige/kompatible teknologiske infrastrukturer, så de mange systemer og devices kan integreres og tale sammen. Der skal desuden skabes infrastrukturer, der er kompatible med eksisterende praksisser blandt patienter og sundhedsprofessionelle eller som på en hensigtsmæssig og organisatorisk velforankret måde bidrager til omformningen af disse. Dette er i sig selv et fokus for en del projekter og samarbejder inden for feltet.

FAKTA

Tid: Aug. 2010 – Feb. 2012
Projektledelse: DELTA

Partnere: GN Resound, Oticon, Welfare Solutions, Denmark Communications – Dencomm, Optimov, Nabto, C4U Technologies, Bispebjerg Hospital, Helsingør Kommune, Helsingør Diskuscenter, DI ITEK, Foreningen Sundt Seniorliv, Castberggård, Alexandra Instituttet, Aarhus Universitet – Datalogisk Institut, KU CESA, Center for Sundhedsinnovation

www.lvvl.dk/bog

